

Ummæli:**622 kvæðaørindi á plátu og bandi**

Tað fara skjótt at vera liðin áttati ár, síðan Sverre Patursson læt av hondum forvitnisligu bók sína »Nøkur orð um hin føroyska dansin«, 1908, og stívliga seksti ár eru runnin, síðani Johan Kalsoy viðgjörði føroyskan dans í skilagóðari grein í Varðanum, har hann í greinavirskriftini setti spurningin »stendur honum til bata?«

Báðir vóru teir svart-skygdir, tá ið teir mettu um livikor dansins og kvæðanna. Og rætt fingur teir, tí gongdin hesa seinastu öldina er segan um ein mentanargrip, sum frá at vera almenn fólkagn gjørdist ein forngripur, ið alt færri og færri kenna seg at varða av.

Hugsu vit um henda veruleika, mugu vit ásanna, at tað er ein nátt-

úrlig gongd, at dansifeløg eru sprottin fram hesi seinastu triati-fýrati árin, og uttan teirra starv var dansurin — hvør veit — kanska púrasta horvin. Samstundis má sigast, at virki dansifelaganna júst hefur váttað, at føroyskur dansur ikki longur er fólkagn, og seinastu árin hava dansifelögin sjálv — so lægdi tað ljóðar — sett ferð á hesa óhepnu gongd

við sjálv at skipa fyrri dansiframsýningum, so-

leiðis at áskoðarafjöld nú hevur høvi til at fara til føroyskan dans, á sama hátt sum tú fert til fót-bóltsleik, kabarett ella kappróður.

Í dansifeløgnum læra fólk seg kvæði uttanat — nøkur hvønn veturin, og hesin framferðarháttur skapti ein útgávutervi. Tá ið »gomlu« kvæðabøkurnar vóru uppseldar, t.d. tær ið Jóannes bóndi greiddi til prentingar, varð farið undir útgávu av teimum kvæðum, ið mest vórðu kvæðin á gólvi. Útvarpið fór frá 1957 at senda kvæðaupptøkur, og nakað seinni komu fyrstu kvæðapláturnar.

Undangongumaður á hesum øki var »hanse-mann«, H.C.W. Tørgarð, handilsmaður í Havn.

Fyri stuttum gav hann á fimm plátum/bondum út kendastu tættirnar av Sjúrdarkvæðunum. Upp-tøkurnar eru:

Regin smiður. Dansifelagið »Stigum fast« í Dali. Jógvan Joensen í Oyrar-garði, f. 1920, skipar.

Brynhildar tåttur. Dansifelagið í Havn. Høgni Mohr, f. 1927, skipar.

Hogna tåttur. Dansifelagið í Havn. Niels á Velbastað, f. 1941, skipar.

Fyri upptøkunum stóðu Janus Mohr og Hans Tørgarð.

Saman við plátunum/bondunum fæst eitt tekst-hefti við teimum 622 or-indunum prentaðum. Um-framt er í heftinum stutt-samandrættur á føroyskum, enskum og týskum av gongdini í hesum trimum (við hvørt verður sagt fyra) tåttunum og stutt viðgerð av skrivligu heimildunum, sum vanligt er at seta Sjúrdar kvæðini í samband við.

Samandrættirnir eru hegnisliga gjørdir og við-gerðin fróðlig. Tó eru onkrir skeivleikar at visa á, sum t.d. at Hans Christian Lyngbye verður skrivaður J.C. Lyngbye og at handritið »Sandoy-arbók« er skrivað í ár-unum 1821-22. Tað rætta

er 1821-31, sum sæst av tí yvirliti, Jóannes í Króki sjálvur setir aftast í hand-ritið (sí prentaðu útgávuna »Sandoyarbók II«, 1982 s. 314-319).

Tá ið kvæðini á sinni vórðu skrivað upp, kom í ljósmála, at orindatalið var ógvuliga ymiskt bygd úr bygd. Hyggja vit t.d. at »Regin Smiði«, siggja vit, at stýttsta brigdið í »Føroya Kvæði« (CCF), bókstavamerkt F (uppskrift Hammershaimbs úr Mykinesi) er 85 orindi, meðan longesta brigdið, bókstavamerkt D (Fugl-oyarbók) er 154 orindi.

Kvæðutgávurnar hava einvent kvæðið, soleiðis at Regin smiður í dag at kalla bert er kendur við 131 orindum, sum hann varð prentaður í savni Hammershaimbs »Fær-øske kvæder I«, 1851 — tað er H-brigdið í CCF. Og tað er hetta brigdið, ið her verður kvæðið.

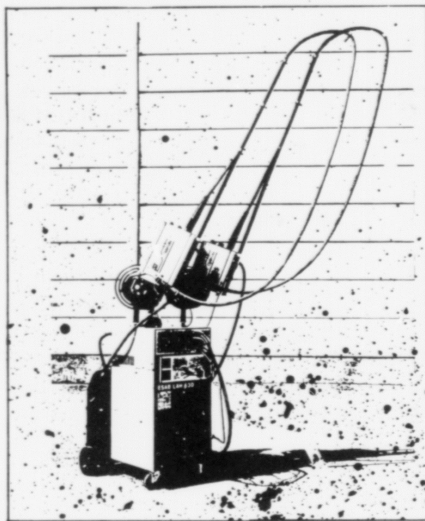
Eitt annað, ið slík plátuútgáva hevur við sær, er, at kvæðalagið og skipingarhátturin verða einvend, tí fólk nýta plátuna sum fyrmynd. Hava vit hesa gongd í huga, má tað sigast at vera heppið, at tvey dansifeløg eru um-bodað á hesi útgávu, tí kvæðingarhátturin er ymiskur — serliga stóða skiparans, sum er sterkari í upptøkuni hjá »Stigum fast« enn hjá »Havnar dansifelag«.

Onkur hevur kanska hug at harmast um, at kvæðabók- og plátuútgáva seg seg inn á fjøl-broytni kvæðatekstum og -løgum viðvikjandi. Men veruleikin man prógva, at slík hugsan er óhógv. Vit eiga at takka fyrri at onkur hættar sær undir kostnaðarmikið tiltak, sum hevur til endamáls at varðveita kvæðaskattin — um ikki annað so í einum brigdi.

Árni Dahl

ESAB**40 ára samstarv í Føroyum**

Vegna 40 ára samstarvsdagin, sum einaumboð fyrri ESAB sveisimaskinur og -útgerð, verður

FRAMSÝNING

Hósdagin 19. juni kl. 9.00 - 12.00 og 15.00 - 20.00

verður framsýning við Oyggjarvegin, har fyrvíst verður stórt úrval av sveisimaskinunum og -útgerð.

Tað verður **sveisimeistari John Andreasson**, ið sýnir fram.

Dan Nielsen verður eisini á staðnum og visir eina **fotocellustýrða skerimaskinu**.

N.B. Opið verður til kl. 20.00, so øll sveisiáhugað fáa høvi at siggja skrá okkara, tosa við tann serkona og njóta ein leskidrykk.

pf. wenzel petersen
OYGGJARVEGUR TLF 13873